

Leiðbeining hjá alkoholikarum

Bókin »Tey tólv stigini og teir tólv siðirnir« ummæld

Tey tólv stigini og teir tólv siðirnir eitur bók, prentað í Føroyum, 190 síður í oktav-broti við góðari bókstava-stædd uttan tilskilaða skrift. Hon er týdd úr bókini Twelve Steps and Twelve Traditions, 29. upplagi juli 1985, til føroyskt í ár, uttan at týðari er nevndur og uttan at ávisur hevundur ella forlag nakrastaðni eru nevnd.

Alcoholics Anonymous nýta hana til grundarlag í starvssemi sínum, og stendur eisini heimfelagsskapur teirra sum forlag og útgevari av enska tekstinum.

Samsvarandi hevundanavloysinum og teim navnleysu alkoholikarunum ljóðar alla tíðina vit ella bólkurin mæla til at bera seg so og so at.

Gjølla gjøgnumlitið er í veruleikanum alt innihaldið leiðbeining fyrir einstakling, sum er komin út í drykkju-skap.

Umaftur og umaftur verður doyur lagdur á, at viðkomandi stendur seg ongantið at skjóta seg inn undir nakað uttan fyrir seg sjálvan sum orsök til sín drykkju-skap. Hann ella hon skulu gerast púra sannførd, ja erlig til eyðmýkingar um, at tey hava vaðað so langt út í rúsevnamisnýtslu, at liv og heilsa eru í vanda, leggja tey ikki av með alla. Hetta skulu tey siga feløgum sínum á AA-fundunum. Komin har niður, sum er 1. stigið, er leiðin upp eftir aftur, til tey á 12. stigi verða øðrum alkoholikarum til hjálpar, ja, livbjargingar. Stigini verða so framd ígjøgnum at trúð — teir 12 siðirnir.

Einans siðalæra

Á 3. stigi er í hesum fáu øðrum lagdur kjarnin í bókini: »Gud gevi mær sálarró til at viðurkenna teir lutir, sum eg ikki fái broytt, dirvi til at broyta tað, eg kann, og vit til at siggja munin. Verði vilji tín, ikki mín«.

Henda ritgerð, í fyrsta líki prentað 1938, undirstrikar, at alkoholikarin ikki sjálvur megnar at loysa seg úr brennivinsfjølrunum. Hann má biðja eitt hægri vald hjálpa sær. Gudloysingurin, sum tað skilt oftast kortini kemur til trúgv í síni neyð, tá ið hann sær, hvussu hægri valdið er honum til hjálpar, fær tey ráðini at hugsa sær, at tann AA-bólkurin innan fyrri AA-heims-

felagsskapirnir, sum hann gongur til fundar í, er tað hægri valdið.

Eftirfylging Kristis hjá Thomas a Kempis og buddhistiskar lærubækur koma undirritaða til hugs í teirri drúgvu siðvenjuleiðbeiningini, tó so at tær báðar vegleiðingarnar lata vinning liggja eftir hetta livið mest sum — meðan hetta ritið jú so avgjørt ætlar vinningin at koma í hesum livinum.

Ferð eftir ferð verður lagdur dentur á, at AA ongantið eigur at tala fyrir broyting í lóggávu um alkohol ella nakað annað í samfelagnum. AA-limir skulu ongantið í politikki ella aðrar staðir alment lata ljóða, at tað er AA-mál, sum viðkomandi stríðist fyrir. Ger onkur so, er tað bara eftir hansara innbiling, at so kann vera.

Læknar, sálarfroðingar, fyrisingarmanning og annað faglært fólk, sjúkrahús o.t., sum viðgera alkoholikarar, eru fyrir neyðini, tá ið á stendur. Her kunnu AA so ella so hava veitt sín stuðul eisini, men vilja ikki hava sitt navn fram av teirri orsök. Siga tó í síni læru, at hesi, sum hava sitt arbeiði við alkoholikarar, skulu vera væl lønt.

Hægri vald

Í bókini liggur, at alkoholikarin als ikki tolir at smakka sær á. Tað var jú sjónsamt, tá ið viðkomandi enn drakk. Bara ein litlan — so er hann ella hon fokin, kanska med alla. Samstundis er komið til sjóndar, at alkoholikarin kann liva so væl sum nakað annað fólk, tá ið viðkomandi er turrlagdur.

Alkoholismuviðgerð við hesum grundarlagi, kend sum Minnesota-mátin, hevur umleið 40 ár á baki í Ameríku. Royndur úrslitamikil er hann tikið upp í Íslandi eini 10 ár herfyri. Har hava so føroyingar á Skandinavia-viðgerðarstovninum Von notið gott av honum í slíkan mun, at hann nú er skipaður her hjá okkum í Heilbrigði á Velbastað.

Alt hetta um viðgerð havi eg hildið rætt at nevna her, tó at tað eyðvitað ikki er grett í bókini, sum jú einans er siðalæra fyrir hin einstaka alkoholikarar.

Ei heldur skal nakar lesari vænta sær rættiliga vitan um Al-Anon, familjubólkarnar, stuðulsfelagsskap næstingra, AA-anna (Navnleysu alkoholikaranna) — ella teirra ið enn drekka. Orðið stendur bara í bókini í ferð uttan nærri frágreiðing.

Ongum skal verða sýtt at koma inn í eitt AA-felag, og einki fast limagjald skal vera, ei heldur skipað leiðsla. Í bókini stendur, at hverja ferð nakað tilíkt hevur verið roynt, nevniliga at professionalisera AA, hevur einki gott spurst burtúr fyrir alkoholikararnar.

Tað, sum visast skal av filmum ella tilíkum við AA-navni í, er bara til nýtslu í AA-felagsskapunum.

»Sjálvskanning, djúphugsan og bøn eru vegir fram á til nýggja fatan, nýggjan atburð og nýggja náði«.

»Vit skulu vera fús at taka tær fullu fylgjurnar av gerðum okkara í fortíðini, og taka ábyrgdina av vælferðini hjá øðrum samstundis«. Hóast hesi bæði endamálini kunnu vera mótstríðandi, og hin einstaki alkoholikarin so má bera viðvarandi samvitskubitt av ti, um tað ikki ber til fyrir øðrum at fullgera annað.

Góð týðing

Týðingin er sera vandilig, og dárar mæð persónliga væl tann málbúnað, sum hon hevur fingið, hóast tað ongantið er so, at einum líkar alt. T.d. er »latið okkum«, sum jú næstan er á hvørjari síðu, mæð imoti.

Væl er farið um rættlesturin. Kortini er tað jú ongantið so, at ikki okkurt ivaleyst misprent er, okkurt meira ivasamt, t.d. undirgrundsreyt?

Okkurt kundi verið at funnist at: Liv einhvørs einstaklings mátti verið: Liv eins og hvørs einstaklings, kanska liv hvørs einstaklings. Hvi ikki bara liv hvørs einstaklings?

Tað er einki at ivast í, hvørjum bókini er ætlað. Persónliga vil eg kortini meina, annaðhvørt tann bólkurin er stórir ella litil, at mangur annar eisini kann hava bæði fragd og nyttu av bókini. Eg vil í hesum viðfangi nevna tað gleðliga, at í fjør kom út onnur bók av heilt øðrum slagi, sum eisini nam við rústrúpuleikar, men á heilt annan hátt, nevniliga bókini: Rúseitur, eftir Hanus Debes Joensen.

Eg fekk bókina uttan permu og óprisaða. Helst man hon vera bæði snotilig og ódyr. Loyvi mær at leggja afturat, at virðið í henni helst man vera so ómetaligt fyrir tann, sum fær ta fullu nyttuna av henni, at prisurin næstan ikki fær verið ov høgur fyrir rætta viðkomandi.

A.O.

Tey tólv stigini og teir tólv siðirnir kostar, innbundin, 278 kr.

Í síðstu viku blivu fimm lærlingar í rorsmiði sveinar. Teir tóku sveinaroyndina í Tekniska skúla í Havn.

Rorsmiðirnir eru frá vinstri: Marne Andreassen, Tórshavn, hann var í læru hjá P/f Demich, K. Birgir Ziska Isaksen, Klaksvík (Nordoya Blikksmiðja), Agnar Olsen, Runavík (P/f Zacharias Leitisstein), Heri Petersen, Kaldbak (P/f Maria Poulsen & Co.) og Lars Pohlsgaard, Tórshavn (P/f Demich).

Aftan fyrir teir stans 2 lærararnir Jákup Hansen (v. m.) og Karsten Lund —

útlarp

09.30 Miðvikan
11.01. Rekamaðurin — 7. partur
19.00 Grát, mitt elskaða land — 2. partur
19.30 Gospelletan

Fríggjadagin 25.

09.30 Grát, mitt elskaða land — 2. partur
11.01 Rekamaðurin — 8. partur
19.00 Barnaútlarp
19.30 Fríggjakveldstónar

sjónvarp

Hósdagin 23.

19.30 Trælagentan Isaura —
20.00 Dagur og vika
20.25 Á sýnini
21.10 Byggilist á vegamóti — 10 (10)
21.50 Nóg stór — am. filmur
23.20 Tónleikasøga — 1 (8)

Fríggjadagin 24.

19.30 Barnaletan
20.00 Dagur og vika
20.30 Sjónvarpið í næstu viku
20.45 Dóttir mín og eg
21.10 Europa logar — 7 (9)
22.40 Sissel Kirkjebø

Tórøya Bjór

Tórshavn tlf. 1 3434
Leirvík tlf. 4 3038
Klaksvík tlf. 55454
Skálavík tlf. 61231
Tvøroyri tlf. 71025

SÍÐAN 1888

Um nøvn

Prógur

Hans Chr. Dam hevur á Odense Teknikum tikið prógv sum maskinfrøðingur.